

'דרך אפרתה'

ביטאון בית המדרש
למורות ולגננות — אפרתה

עורכים: ישראל רוזנסון, ציון עוקשי

תשנ"א 1991

הוצאת בית המדרש למו"ג אפרתה רח' בן יפונה 17 ירושלים

הקדמה

'דרך אפרתה' יוצא לדרך, כשבפי עורכיו התפילה, שיפסע אך בדרך המלך. אכן, כמו במלאכת החינוך בכלל, כך בגיבוש ביטאון למכללה למורים בפרט, אין זה קל ופשוט למצוא את דרך המלך וההתלבטויות רבות. בלי כמה קווים מנחים – אי אפשר! ביקשנו מכותבינו לעסוק בשאלות הוראה וחינוך במשמעות הרחבה של המושג, בין שמדובר בפרקי ההוראה של המורה בסמינר, ובין שמדובר בשאלות חינוכיות כלליות, ואף בהצעות דידקטיות. שאיפתנו הינה, שחרף הגישה המקצועית, יובן החומר על ידי התלמידות, אף כי לא בהכרח בקריאה ישירה ומיידית, ויש מקום להיעזר גם בקריאה בהנחיית המורים. כשקווים מנחים אלה לנגד עינינו, ביקשנו לתת למורה יד חופשית, כדי להביע את אשר על ליבו, בניסיון לשלב את יצירתיותו של המורה עם תועלתן של התלמידות.

המאמרים חולקו לפי שערים העוסקים במקצועות ההוראה השונים, והקורא ודאי יתן דעתו גם לקווים החוצים שערים אלו, ומשותפים לכמה וכמה מקצועות, דבר הפותח פתח לדין כעתיד גם בנושאים משותפים לדיסציפלינות השונות. כביטאון זה הושקע עמל רב מצד רבים, ואנו מבקשים להודות לכל מי שתרם בכתיבה, בעצה ובעידוד. אם היינו מבקשים לציין את שמות כולם לא היינו מספיקים. כן נודה, למפרע, לכל מי שיעיר הערוחיו בקשר לתוצר המוגמר.

ישראל וציון

© כל הזכויות שמורות
לבית מדרש למורים וגננות "אפרתה"

הודפס בדפוס "אחוה", ירושלים

הקדמה

שלמה גולדשמידט — מורה למקרא ולדיקטיקה — בית מדרש אפרתה.
 ד"ר לאה חובב — מורה לספרות — בית מדרש אפרתה.
 רפאל ירחי — מורה לפסיכולוגיה חינוכית וחינוך — בית מדרש אפרתה.
 הרב יצחק נפחא — מורה למקצועות קודש ומדריך פדגוגי — בית מדרש אפרתה.
 הרב עמוס סמואל — מורה לתורה שבעל פה — בית מדרש אפרתה.
 ציון עוקשי — מורה ללשון עברית — בית מדרש אפרתה.
 ד"ר ישראל רוזנסון — מורה למקרא ואגדה — בית מדרש אפרתה.
 יוכבד שוורץ — מורה למוסיקה — בית מדרש אפרתה.

שער א' — הוראת המקרא

9 ש. גולדשמידט — על פרשיות הנחלות וגבולותיהן בספר יהושע.
 17 י. רוזנסון — הרהורים בשאלת המסר בסיפור המקראי.
 41 ר. ירחי — המסר המקראי מבחינת השיקולים הפסיכו-דידקטיים.
 51 רב שיח — דמותו של שמשון.

שער ב' — הוראת תורה שבעל פה

71 ע. סמואל — חינוך לערכים באמצעות הוראת המשנה.
 79 י. נפחא — חסרות ויתירות בספר התורה.

שער ג' — הוראת הספרות, הלשון והמוסיקה

89 ל. חובב — הוראת שירה בעזרת שקפים בבית הספר היסודי.
 113 צ. עוקשי — הסיפור (האטיולוגי) בגן כגורם מדרבן לסיפור יצירתי.
 129 י. שוורץ — 'שהיו רגילין לשנות המשניות בזמרה'